

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ J. R.**, bývajúceho v P., **2/ V. R.**, bývajúceho v K., **3/ K. R.**, bývajúcej v K., zastúpených advokátskou kanceláriou V., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti odporcovi **R., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., zastúpenému advokátskou kanceláriou B., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., **o ochranu osobnosti a iné**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12 C 117/2011, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. decembra 2012 sp. zn. 5 Co 624/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Navrhovateľom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovatelia 1/ až 3/ sa v konaní, ktoré je vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12 C 117/2011, domáhajú proti odporcovi ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 16. júla 2012 sp. zn. NcC 36/2012 rozhodol, že JUDr. G. S., sudkyňa Okresného súdu Bratislava II nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Odporca podal 11. septembra 2012 návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. s odôvodnením, že predmetné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave napadol ústavnou sťažnosťou. Podľa názoru odporcu je daný dôvod na prerušenie konania podľa tohto ustanovenia, lebo všeobecný súd nie je oprávnený riešiť otázku prípadného porušenia ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 25. septembra 2012 č.k. 12 C 117/2011-194 návrh odporcu na prerušenie konania zamietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v predmetnej veci nie sú splnené zákonné podmienky pre prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p., lebo podanie ústavnej sťažnosti pre porušenie základných práv z dôvodu pochybností o zaujatosti sudcu nie je otázkou, vyriešenie ktorej má vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Súd prvého stupňa poukázal na to, že svoje námietky môžu účastníci uplatniť v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu vo veci samej, a tiež na to, že odporca spolu s ústavnou sťažnosťou nepodal návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia o nevyklúčení namietanej sudkyne z prejednávanej veci, preto vo veci možno konať.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 28. decembra 2012 sp. zn. 5 Co 624/2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.), medziiným s názorom, že podanie ústavnej sťažnosti v danom prípade nezakladá dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Dodal, že opakované namietanie dôvodov vylúčenia menovanej sudkyne v odvolaní nie je odvolacím dôvodom, nakoľko o otázke (ne)zaujatosti uvedenej sudkyne už bolo právoplatne rozhodnuté.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 237 písm. f/ a g/ O.s.p. namietajúc, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a že rozhodoval vylúčený sudca. Poukázal na to, že odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolacou argumentáciou, že rozhodovala vylúčená sudkyňa (§ 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytýkal aj to, že prevzal všetky vady vytýkané rozhodnutiu prvostupňového súdu, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a to malo za následok odňatie možnosti odporcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) K námietke, že v prvostupňovom konaní rozhodovala vylúčená sudkyňa (§ 237 písm. g/ O.s.p.) uviedol, že: a/ sudkyňa sama sa vyjadrila, že osobne mala podobnú nepríjemnú skúsenosť, preto existuje objektívne riziko, že táto nepríjemná skúsenosť ju natoľko poznamenala, že nedokáže v prejednávanej veci rozhodnúť nestranne, b/ sudkyňa ešte pred vykonaním dokazovania prejudikovala svoje konečné rozhodnutie, že v prejednávanej veci odporca nebude úspešný, keď mu na pojednávaní štyrikrát vopred oznámila, že prejednávaná vec pôjde pred odvolací súd, c/ v periodickej tlači boli v minulosti uverejnené dva články týkajúce sa namietanej sudkyne, teda existuje dôvodné riziko, že u nej mohol práve na základe týchto článkov

vzniknúť negatívny vzťah voči vydavateľom médií. Z týchto dôvodov žiadal, aby dovolací súd zrušil tak napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Navrhovatelia vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne a dostatočne odôvodnené. Pokiaľ odvolací súd prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia časti odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia, nemožno mu vytýkať vady nedostatočnosti a nesprávnosti odôvodnenia, lebo jeho postup mal oporu v ustanovení § 219 ods. 2 O.s.p. V čase vydania uznesenia súdu prvého stupňa o neprerušení konania neexistovali a ani v súčasnosti neexistujú žiadne relevantné dôvody na vylúčenie namietanej sudkyne z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Z týchto dôvodov navrhli dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol odporca dovolaním, nemá znaky žiadneho z uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie odporcu preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

So zreteľom na to by dovolanie odporcu mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci

sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Odporca existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či ich procesným postupom nebola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odporca tvrdí, že odvolací súd mu odňal možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že prevzal všetky vady vytýkané rozhodnutiu súdu prvého stupňa, nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, vôbec sa nezaoberal jeho odvolacími námietkami nezohľadnil, že v odvolaní argumentáciou, že rozhodovala vylúčená sudkyňa, uplatnil odvolací dôvod v zmysle § 221 písm. g/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad právo zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, podávať návrhy a opravné prostriedky). Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k takej procesnej vade, ktorá by odporcovi znemožnila realizáciu jej procesných oprávnení.

Odporcom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považovaná za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998), teda nie procesnej vydy v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti ako dôvodu zakladajúceho (iba) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010,

2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 216/2010, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011).

Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Pre úplnosť – na doloženie pretrvávajúcej aktuálnosti právnych záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zaujatých v preskúmvanej veci – dovolací súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 22. januára 2014 sp.zn. I. ÚS 14/2014 odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu z 10. januára 2013 sp. zn. 3 Cdo 74/2012 (založenému aj na závere, že nepreskúmateľnosť nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.) s tým, že „nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania“.

V súvislosti s predmetnou námietkou odporcu je potrebné uviesť, že odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (str. 3) vyplýva, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto obmedzil odôvodnenie svojho potvrdzujúceho rozhodnutia len na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvého stupňa. Aplikáciou § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň (i keď prípadne aj bez výslovného vyjadrenia) tiež záver, že námietky vznesené účastníkom konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybníť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa. Postup odvolacieho súdu, ktorý je v súlade s uvedeným ustanovením, nevykazuje znaky procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že i keby dovolacie námietky odporcu o tom, že odvolací súd neposúdil správne otázku opodstatnenosti jeho odvolania proti rozhodnutiu

prvostupňového súdu o neprerušení konania (pozn.: dovolací súd sa vecnou správnosťou tohto rozhodnutia nezaoberal) boli správne, namietaná okolnosť by nezakladala procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd už vo viacerých rozhodnutiach vyslovil právny názor, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu (s jeho procesným postupom v konaní, so samou procedúrou prejednávania veci súdom), a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, ktoré spočíva v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav, a ktoré je vyjadrené v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi tohto konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 54/2012, R 43/2003, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003, ale aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 129/2012, 2 Cdo 221/2010, 3 Cdo 56/2011, 4 Cdo 318/2012, 5 Cdo 221/2010, 6 Cdo 95/2012 a 7 ECdo 265/2013). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

2. Podľa názoru odporcu v danom prípade rozhodovala na súde prvého stupňa vylúčená sudkyňa. Namietal preto, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. g/ O.s.p.

Pri posudzovaní opodstatnenosti tejto námietky vychádzal najvyšší súd z ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval (viď R 59/1997).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal v danom prípade z § 14 ods. 1 O.s.sp., v zmysle ktorého sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom

na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Tomu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu k veci alebo jeho osobného vzťahu k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na vec a preto vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k veci je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci. Môže ísť o prípady, v ktorých je sudca priamo zainteresovaný na výsledku konania (napr. je účastníkom konania), prípadne má na tomto výsledku nepriamy záujem (napr. ako vedľajší účastník) alebo získal informácie o veci tzv. neprocesným spôsobom.

Nezávislosť, nestrannosť a odbornosť (kvalifikácia) sudcu sú podmienkami kvalitného rozhodovania a sledujú význam riadneho napĺňania (poskytovania) spravodlivosti. Európsky súd pre ľudské práva pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil Európsky súd pre ľudské práva aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikáť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov – uplatňuje sa tu teória zdania nezaujatosti. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k účastníkom konania. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti alebo necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti alebo nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka

konania je objektívne oprávnená. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

Ako už bolo uvedené, odporca vyvodzuje existenciu dôvodov vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p.) z toho, že: a/ namietaná sudkyňa osobne mala podobnú nepríjemnú skúsenosť, preto existuje objektívne riziko, že táto nepríjemná skúsenosť ju natoľko poznamenala, že nedokáže v prejednávanej veci rozhodnúť nestranne, b/ namietaná sudkyňa ešte pred vykonaním dokazovania prejudikovala svoje konečné rozhodnutie, že v prejednávanej veci odporca nebude úspešný – odporcovi totiž na pojednávaní štyrikrát vopred oznámila, že prejednávaná vec pôjde pred odvolací súd, c/ v periodickej tlači boli v minulosti uverejnené dva články týkajúce sa namietanej sudkyne, v dôsledku čoho existuje dôvodné riziko, že u nej mohol práve na základe týchto článkov vzniknúť negatívny vzťah voči vydavateľom médií.

2.1. Dovolací súd pri svojom rozhodovaní vzal na zreteľ, že namietaná sudkyňa mala „nepríjemnú skúsenosť“ s iným vydavateľom, teda s vydavateľom, ktorým odporca nie je.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu to, že JUDr. G. S. má osobnú skúsenosť „s niečím podobným“, resp. že „niečo podobné zažila“ a z tohto dôvodu prípadne aj chápe argumentáciu niektorého z účastníkov, nemožno bez ďalšieho považovať za okolnosť svedčiacu o existencii čo i len sprostredkovaného vzťahu menovanej sudkyne k prejednávanej veci alebo k účastníkom konania.

2.2. Vyjadrenie namietanej sudkyne 7. júna 2012 (t.j. „či bude prihliadať alebo nebude prihliadať, či sú prekludované alebo nie, o tom rozhodne odvolačka“) nedáva podklad pre interpretáciu, že menovaná sudkyňa tým už prejudikovala (vopred vyniesla) svoje rozhodnutie vo veci; takéto vyjadrenie nedáva istotu v tom smere, že by namietaná sudkyňa už v čase, keď tieto slová predniesla, vedela alebo naznačovala, ako bude rozhodnuté, resp. kto podá odvolanie (t.j. kto bude v konaní na súde prvého stupňa neúspešný). V rozhodovacej praxi súdov sa vyskytujú rozmanité situácie, nie vždy je s rozhodnutím prvostupňového súdu nespokojný len navrhovateľ alebo len odporca; vyskytujú sa aj prípady, v ktorých odvolanie podajú zároveň účastníci na oboch procesných stranách a v odvolacom

konaní sa domáhajú nápravy a odstránenia nimi tvrdených nesprávností prvostupňového rozhodovania.

Predmetné vyjadrenie namietanej sudkyne preto nemožno interpretovať jednoznačne tak (ako to robí odporca), že nadrúža navrhovateľom, prípadne že k odporcovi konkrétne (alebo každému vydavateľovi všeobecne) pociťuje negatívne emócie.

2.3. Ani odporcom uvádzaná skutočnosť, že uverejnenie dvoch článkov v tlači týkajúcich sa namietanej sudkyne, mohlo u nej vyvolať negatívny vzťah k médiám, neodôvodňuje podľa názoru dovolacieho súdu bez ďalšieho záver o nedostatku jej nestrannosti alebo o jej zaujatosti.

Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne. Skutočnosti uvádzané odporcom v námietke zaujatosti vznesenej proti menovanej sudkyňi však v danom prípade prijatie takéhoto záveru neumožňujú.

Dovolací súd poukazuje na to, že u sudcu sa predpokladá určitá odolnosť nevyhnutne spojená so zodpovednosťou v justícii aj voči prejavom nespokojnosti účastníkov konania s ich rozhodnutím alebo procesným postupom a tiež zachovanie si profesionálnej imunity voči účastníkom konania. Princíp nezávislého, nestranného a spravodlivého rozhodovania je zásadným princípom fungovania súdnej moci. Niet pochyb, že je zákonnou, ústavnou, ako aj morálnou povinnosťou každého sudcu tento princíp dodržiavať. Sudcovia sú reprezentanti súdnej moci, rozhodujú o veciach, ktoré sa týkajú širokého okruhu fyzických a právnických osôb. Zo samej podstaty rozhodovania sudcov o sporných otázkach vyplýva, že výkon súdnictva všeobecne, či výsledok ich konkrétnej rozhodovacej činnosti vyvoláva neraz nespokojnosť alebo ohlasy, stáva sa predmetom aj novinových článkov, diskusií a kritik. Takéto vonkajšie prejavy (v danom prípade novinové články týkajúce sa namietanej sudkyne) nemôžu automaticky zakladať dôvod pre vylúčenie sudcu. Všeobecne sa u sudcu predpokladá a tiež vyžaduje taký stupeň tolerancie a nadhľadu, ktorý je vyšší než v bežných spoločenských vzťahoch alebo situáciách. Sudcovia, ako verejní činitelia, si musia byť vedomí toho, že ich práca ako aj osobný život, môžu byť sledované a tiež kritizované rôznymi inštitúciami,

médiami, tlačou nevynímajúc. Musia byť preto pripravení rozhodovať nezaujato a nestranne aj vtedy, keď sa (napríklad v novinovom článku) stanú predmetom záujmu médií alebo prípadne aj ich kritiky.

Podľa názoru dovolacieho súdu obsah spisu nedáva podklad pre záver, že uvedený všeobecný predpoklad vysokého stupňa tolerancie a nadhľadu sudcu nie je v prípade namietanej sudkyne daný.

Len ako poznámku k vyššie uvedenému dovolací súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. júla 2012 sp. zn. 3 NcC 36/2012 o nevyhlásení namietanej sudkyne odmietol ako zjavne neopodstatnenú uznesením zo 16. apríla 2013 sp. zn. III. ÚS 169/2013.

3. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom (§ 237 písm. f/ a g/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní úspešným navrhovateľom vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd, nepriznal navrhovateľom náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodali návrh na náhradu trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. februára 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková